EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 7.6.2011
SEC(2011) 807 galīgā redakcija

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Vācijas 2011. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu

par atjaunināto Vācijas stabilitātes programmu 2011.–2014. gadam

{SEC(2011) 714 galīgā redakcija}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Vācijas 2011. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu

par atjaunināto Vācijas stabilitātes programmu 2011.–2014. gadam

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes 1997. gada 7. jūlija Regulu (EK) Nr. 1466/97 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu[1] un jo īpaši tās 5. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu[2],

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

apspriedusies ar Ekonomikas un finanšu komiteju,

tā kā:

(1) Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Eiropas Komisijas priekšlikumam aizsākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju "Eiropa 2020", kam pamatā būtu ciešāka ekonomikas politikas koordinācija, lielākoties pievēršot uzmanību galvenajām jomām, kurās jārīkojas, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju.

(2) Padome 2010. gada 13. jūlijā pieņēma ieteikumu par dalībvalstu un Savienības vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādnēm (2010.–2014. g.), bet 2010. gada 21. oktobrī — lēmumu par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm[3], kas kopā veido "integrētās pamatnostādnes". Dalībvalstis tika aicinātas savā ekonomikas un nodarbinātības politikā ņemt vērā šīs integrētās pamatnostādnes.

---

1 OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.
2 OV C , , … lpp.
3 Saglabātas 2011. gadam ar Padomes 2011. gada 19. maija Lēmumu 2011/308/ES.

(3) Komisija 2011. gada 12. janvārī pieņēma pirmo Gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot jaunu ekonomiskās pārvaldības ciklu ES un pirmo Eiropas *ex-ante* un integrētas politikas koordinēšanas pusgadu, kas balstās uz stratēģiju "Eiropa 2020".

(4) Eiropadome 2011. gada 25. martā apstiprināja fiskālās konsolidācijas un strukturālu reformu prioritātes (saskaņā ar Padomes 2011. gada 15. februāra un 7. marta secinājumiem un atbilstīgi Komisijas Gada izaugsmes pētījumam). Eiropadome uzsvēra, ka prioritāte jāpiešķir stabilam budžetam un fiskālās stabilitātes atjaunošanai, bezdarba samazināšanai ar darbaspēka tirgus reformu palīdzību un jauniem centieniem stiprināt izaugsmi. Tā aicināja dalībvalstis šīs prioritātes izvērst konkrētos pasākumos, ko paredzēts iekļaut to stabilitātes vai konverģences programmās un valstu reformu programmās.

(5) Eiropadome 2011. gada 25. martā uzaicināja dalībvalstis, kuras piedalās paktā "Euro plus", savlaicīgi iesniegt savas piezīmes, lai tās varētu iekļaut to stabilitātes vai konverģences programmās un valstu reformu programmās.

(6) Vācija 2011. gada 27. aprīlī iesniedza savu 2011. gada stabilitātes programmas atjauninājumu, kas attiecas uz 2011.-2015. gadu, bet 2011. gada 7. aprīlī — 2011. gada valsts reformu programmu. Abas programmas izvērtētas vienlaikus, lai ņemtu vērā to savstarpējo saistību.

(7) Sākoties krīzei, Vācijas ekonomikas stāvoklis bija salīdzinoši stabils. Tomēr, krītoties pieprasījumam pasaules tirdzniecībā, eksports un ieguldījumi 2009. gadā samazinājās tā, ka reālais IKP saruka iepriekš nepieredzētā apmērā — par 4,7 %. Tomēr pēc neliela pieauguma kopš 2009. gada beigām bezdarba līmenis atkal samazinās. Darba tirgus elastība atspoguļo iepriekšējo reformu labvēlīgo ietekmi attiecībā uz darba stundu skaita samazināšanu un saīsinātā darbalaika subsidēšanu. Ekonomika strauji atguvās no lejupslīdes, un 2010. gadā IKP pieauga par 3,6 %. Pretstatā 2009. gadā reģistrētajam kritumam eksports kopumā pieauga un pavēra plašākas atveseļošanās iespējas, kā rezultātā samazinājās tekošā konta pārpalikums. Turpināja uzlaboties tautsaimniecības konkurētspēja attiecībā pret lielāko daļu euro zonas valstu. Kopējais valsts budžets no līdzsvarota stāvokļa 2009. gadā saruka līdz 3 % deficītam no IKP, ko izraisīja tas, ka pilnībā darbojās automātiskie stabilizatori un diskrecionārie pasākumi ekonomikas lejupslīdes pārvarēšanai. Neraugoties uz pastāvīgajiem fiskālās stimulēšanas un finanšu tirgus atbalsta pasākumiem, ekonomikas atveseļošanās ļāva 2010. gadā ierobežot deficītu (3,3 % no IKP).

(8) Pamatojoties uz atjauninātās stabilitātes programmas novērtējumu saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97, Padome uzskata, ka makroekonomiskais scenārijs, kas balstīts uz stabilitātes programmu, ir piesardzīgs 2011. gadam un ticams turpmākajiem gadiem — arī atbilstoši vērtējumam salīdzinājumā ar Komisijas 2011. gada pavasara prognozi. Programmā paredzēts, ka 2011. gadā reālais IKP pieaugs par 2,3 %, pēc tam 2012. gadā samazināsies līdz 1,8 %, bet laikposmā no 2013. līdz 2015. gadam — vidēji līdz 1,5 %. Programmā paredzēts jau 2011. gadā — divus gadus pirms Padomes noteiktā termiņa — samazināt deficītu līdz 3 % no IKP atsauces vērtības un gūt turpmākus panākumus vidēja termiņa mērķa īstenošanā, lai strukturālā izteiksmē 2014. gadā deficīts būtu 0,5 % no IKP. Pēc paredzētās pārmērīga deficīta novēršanas korekciju tempi ceļā uz programmā ietverto vidēja termiņa mērķu izpildi 2013. un

2014. gadā nesasniegs 0,5 % no IKP kritēriju. Lai gan 2010. gadā[4] parāda attiecība pret IKP pieauga par gandrīz 10 procentu punktiem, paredzams, ka no 2011. gada tā sāks samazināties un līdz 2015. gadam sasniegs 75,5 % no IKP, tādējādi saglabājoties virs Līgumā noteiktās atsauces vērtības. Šķiet, ka 2011. gada budžeta prognožu riski kopumā ir līdzsvaroti, bet pēc tam rezultāti varētu būt sliktāki, nekā gaidīts, jo daži ietaupījumi varētu nerealizēties, kā paredzēts. Daži pasākumi vēl ir jāapspriež (piemēram, enerģijas un finanšu nodokļi), bet citi vēl jāprecizē (piemēram, valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošana). Turklāt nevar izslēgt papildu pasākumus finanšu tirgus atbalstam.

(9) Tā kā ar nesen veikto veselības aprūpes sistēmas reformu tika ieviesti pasākumi, lai galvenokārt 2011. un 2012. gadā samazinātu tēriņu palielināšanos, iecerēto konsolidāciju varētu atbalstīt turpmāki pasākumi veselības aprūpei un ilgtermiņa aprūpei atvēlēto valsts tēriņu efektivitātes palielināšanai. Tajā pašā laikā ilgtermiņa izaugsmes potenciālu palīdzētu nostiprināt tāda konsolidācijas virziena saglabāšana, kas galvenokārt orientēts uz izaugsmi, tostarp nodrošinot atbilstošus izdevumus izglītībai.

(10) Lai gan Vācijas fiskālā sistēma tika ievērojami nostiprināta, ieviešot konstitūcijā paredzētus budžeta noteikumus, izveidojot Stabilitātes padomi un agrīnās brīdināšanas sistēmu budžeta trauksmes gadījumā, budžeta noteikumi vēl nav pilnībā īstenoti federālo zemju līmenī. Stingrāks ar tiem saistītais uzraudzības un sankciju mehānisms nostiprinātu valsts finanšu vispārējo stabilitāti.

(11) Krīze atklāja nopietnas nepilnības banku nozarē. Smagi zaudējumi un starptautisku ieguldījumu paaugstināta riska aizdevumos un strukturētos aktīvos norakstīšana pavājināja dažu banku kapitāla bāzi, kā rezultātā bija vajadzīga ievērojama valsts iejaukšanās. Krīze arī atklāja trūkumus dažās federālajās bankās, kuras jau pirms krīzes nelabvēlīgi ietekmēja tas, ka nebija efektīvu riska pārvaldības struktūru un dzīvotspējīga uzņēmējdarbības modeļa. Banku nozares dziļāka reforma, tostarp tādu federālo banku pārstrukturēšana, kurām nav dzīvotspējīga un atbilstoši finansēta uzņēmējdarbības modeļa, un regulatīvās un uzraudzības sistēmas nostiprināšana palīdzētu saglabāt finanšu nozares stabilitāti, kā arī nodrošinātu, ka tiek efektīvāk sadalīti mājsaimniecību uzkrājumi, kuri ir pamatā pieprasījumam un ieguldījumiem.

(12) Vācijas ekonomikas izaugsmes potenciāls un strukturālā konkurētspēja galvenokārt ir atkarīgi no labi apmācīta un kvalificēta darbaspēka, bet, ņemot vērā demogrāfiskās pārmaiņas, par steidzami risināmu jautājumu var kļūt darbaspēka piedāvājuma nepietiekamība. Tas uzsver, cik svarīgi ir pilnībā izmantot darbaspēka potenciālu, novēršot šķēršļus konkrētu grupu (vecāka gadagājuma darba ņēmēju, sieviešu, nekvalificētu darbinieku, trešo valstu valstspiederīgo) iesaistīšanai darba tirgū un cilvēkkapitāla turpmākai attīstībai. Atrisinot jautājumu par nodokļu slogu, kurš joprojām augsts (īpaši tiem, kuru ienākumi ir mazi un vidēji), palielinātos stimuls strādāt, un tajā pašā laikā būtu vairāk iespēju algu pieaugumu pārvērst lielākos reālajos ienākumos un iekšzemes pieprasījumā. Samazinot ienākuma nodokļa augsto robežvērtību, ko piemēro otrajam pelnītājam mājsaimniecībā un kura ir saistīta ar

[4] Šis lēciens 2010. gadā lielā mērā ir saistīts ar to, ka divas problemātiskas bankas pārvietoja samazinātas vērtības aktīvu uz savām attiecīgajām "sliktajām bankām", kuras klasificētas valdības sektorā. Saskaņā ar *Eurostat* ieteikumiem par grāmatvedības uzskaites noteikumiem finanšu sanācijas struktūrām "slikto banku" atbilstošajām saistībām bija tieša ietekme uz parāda līmeni.

pāriem piemēroto kopīgu ienākuma nodokli, un pārejot uz individuālu nodokļu sistēmu, varētu samazināt to gadījumu skaitu, kad priekšroka tiek dota nepilnas, nevis pilnas slodzes nodarbinātībai. Palielinot bērnu aprūpes iestāžu pieejamību, būtu iespējams palielināt sieviešu joprojām zemo iesaistīšanās līmeni pilnas slodzes nodarbinātībā. Turklāt, palielinot to cilvēku skaitu, kuriem ir arodmācībās iegūta kvalifikācija, tiktu palielinātas nekvalificēto darba ņēmēju izredzes darba tirgū.

(13) Vācija nesen pieņēma tālejošus lēmumus par nākotnē izmantojamiem enerģijas veidiem. Enerģētikas koncepcijas īstenošana būs saistīta ar energoapgādes pilnīgu pārveidi, un tas ietekmēs enerģijas cenas un tautsaimniecības konkurētspēju vidējā termiņā līdz ilgtermiņā. Tāpēc, īstenojot enerģētikas koncepciju, galvenajam vadošajam principam ir jābūt rentabilitātei, kas balstīta uz enerģijas efektīvu patēriņu, rentablām atbalsta shēmām un atbilstošiem atjaunojamo energoresursu tīkliem, un konkurētspējīgiem enerģijas tirgiem.

(14) Palielinot konkurenci pakalpojumu nozarē, tiktu vēl vairāk sekmēts ražīguma pieaugums un nodrošināts atbalsts iekšzemes pieprasījumam. Pakalpojumu nozares dinamiskāka izaugsme arī veicinātu piedāvājuma un pieprasījuma pieauguma bāzes paplašināšanos Vācijā. Lai gan, īstenojot Pakalpojumu direktīvu, pēdējos gados tika panākts ievērojams progress, tomēr vēl ir jāsamazina šķēršļi uzņēmumu ienākšanai tirgū un iziešanai no tā, konkrēti, vēl vairāk vienkāršojot licenču un atļauju piešķiršanas sistēmu. Šķiet, ka salīdzinājumā ar citām valstīm dažu profesionālo pakalpojumu regulējums (piemēram, inženieri, arhitekti, farmaceiti un juristi) ir stingrāks, un ir arī augsti darbības uzsākšanas un regulatīvie šķēršļi. Joprojām tiek traucēta konkurence attiecībā uz tīkla nozares pakalpojumiem, īpaši dzelzceļa nozarē. Šajā nozarē kavējas infrastruktūras pārvaldīšanas un transporta pakalpojumu atsaiste, kas ir priekšnoteikums konkurētspējīgam tirgum. Īsākā laikposmā konkurenci veicinātu Federālās tīkla aģentūras uzraudzības lomas nostiprināšana, šķērssubsīdiju atcelšana starp tīkla uzturēšanas un dzelzceļa pakalpojumu sniedzējiem un pārdošanas un biļešu infrastruktūras atvēršana konkurencei.

(15) Lai nodrošinātu atbilstoši kvalificēta darbaspēka piedāvājumu un ņemot vērā arī demogrāfiskās pārmaiņas, svarīgi būs turpināt reformas ar mērķi uzlabot izglītības un mācību sistēmas pieejamību un kvalitāti. Īpaši tiek prognozēts vidēji un augsti kvalificēta darbaspēka trūkums, konkrēti, attiecībā uz matemātiku, zinātni un tehniskajiem priekšmetiem. Gan vidējās, gan augstākās izglītības apgūšanas līmenis jauniešu vidū Vācijā ir zem ES vidējā rādītāja. Izglītības jomā var uzlabot rezultātus, padarot pieejamāku pirmsskolas izglītību un pagarinātās darba dienas skolas un atvieglojot pāreju starp dažādiem izglītības sistēmas virzieniem.

(16) Vācija ir uzņēmusies vairākas saistības saskaņā ar paktu "Euro plus".[5] Fiskālajā jomā paktā ietvertas saistības jau 2011. gadā novērst pārmērīgo deficītu un 2011.-2012. gadā ar plašu rezervi sasniegt mērķus, kas paredzēti valsts budžeta noteikumos. Finansiālās stabilitātes pastiprināšanas pasākumi ietver kapitāla tirgus efektīvu regulējumu un uzraudzību. Nodarbinātības pasākumi ir vērsti uz iesaistīšanos darba tirgū (aktīvā darba tirgus instrumentu reforma, ārvalstīs kvalificētu profesionāļu uzlabota integrācija un migrantu integrācija) un izglītību (pakts par pamatizglītību). Konkurētspējas pasākumi ir orientēti uz tīkla nozarēm, enerģētiku un pakalpojumu

[5] Sīkāka informācija par saistībām saskaņā ar paktu "Euro plus" atrodama SEC(2011) 714.

nozari (proti, tirgus pārredzamības aģentūra elektroenerģijas un gāzes nozarē, elektromobilitātes programma un palielināts finansējums transporta infrastruktūrai), kā arī uz izglītību (proti, izcilības iniciatīva augstāko mācību iestāžu popularizēšanai un universitāšu fakta finansēšana). Šīs saistības attiecas uz četrām pakta jomām. Tās kopumā atspoguļo reformu programmu, kas ieskicēta stabilitātes un valstu reformu programmās. Tomēr pakta saistībās nav pievērsta uzmanība vairākām politikas jomām (piemēram, federālo banku pārstrukturēšanai vai nodarbinātības nodokļu slogam), vai arī šīs jomas ir tikai pieminētas (pakalpojumu un tīkla nozaru atvēršana lielākai konkurencei). Ieteikumos tika novērtētas un ņemtas vērā pakta "Euro plus" saistības.

(17) Komisija ir izvērtējusi Vācijas stabilitātes programmu un valsts reformu programmu, tostarp tās pakta "Euro plus" saistības[6]. Vērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Vācijā, bet arī to, kā tās atbilst ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomiskā pārvaldība, kas panākams, turpmākajos valstu lēmumos sniedzot ES līmeņa norādes. Ņemot to vērā, Komisija uzskata, ka Vācijas budžeta stratēģija būtu jāīsteno, kā iecerēts, tajā pašā laikā saglabājot izaugsmi veicinošu konsolidācijas virzienu. Turpmākie pasākumi 2011. un 2012. gadā būtu jāvērš uz finanšu sistēmas stabilitātes nodrošināšanu (piemēram, veicot federālo banku pārstrukturēšanu) un vietējo izaugsmes avotu nostiprināšanu, palielinot iesaistīšanos darba tirgū, kas paveicams, samazinot nodarbinātības nodokļu slogu, uzlabojot izglītības pieejamību un kvalitāti, kā arī atverot lielākai konkurencei pakalpojumu nozari, amatus un profesijas, un tīkla nozares.

(18) Ņemot vērā šo novērtējumu, kā arī Padomes 2009. gada 2. decembra ieteikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 7. punktu, Padome ir izskatījusi Vācijas stabilitātes programmas 2011. gada atjauninājumu, un tās atzinums[7] ir sniegts turpmāk 1. punktā. Ņemot vērā Eiropadomes 2011. gada 25. marta secinājumus, Padome ir izskatījusi Vācijas valsts reformu programmu,

AR ŠO IESAKA Vācijai laikposmā no 2011. līdz 2012. gadam rīkoties šādi.

(1) Kā paredzēts, īstenot budžeta stratēģiju 2012. un turpmākajiem gadiem. Pabeigt budžeta noteikumu īstenošanu federālo zemju līmenī un vēl vairāk nostiprināt atbilstošo uzraudzības un sankciju mehānismu. Saglabāt izaugsmi veicinošu konsolidācijas virzienu, proti, nodrošinot atbilstošus izdevumus izglītībai un palielinot veselības aprūpei un ilgtermiņa aprūpei atvēlēto valsts tēriņu efektivitāti.

(2) Novērst strukturālos trūkumus finanšu nozarē, konkrēti, pārstrukturējot tās federālās bankas, kurām nav atbilstoši finansēta dzīvotspējīga uzņēmējdarbības modeļa.

(3) Palielināt iesaistīšanos darba tirgū, nodrošinot vienlīdzīgu piekļuvi izglītības un mācību sistēmai un budžeta ziņā neitrālā veidā samazinot lielo nodokļu slogu zemu apmaksātajiem darba ņēmējiem. Palielināt pilnas slodzes bērnu aprūpes iestāžu un pagarinātās darba dienas skolu skaitu un atcelt nodarbinātību bremzējošus nodokļus otrajam pelnītājam mājsaimniecībā.

---

[6] SEC(2011) 714.

[7] Paredzēts 5. panta 3. punktā Padomes Regulā (EK) Nr. 1466/97.

(4) Atcelt nepamatotus ierobežojumus dažu profesionālo pakalpojumu un amatu jomā. Palielināt konkurenci tīkla nozarēs, nostiprināt Federālās tīkla aģentūras uzraudzības lomu dzelzceļa nozarē un saistībā ar paziņoto valsts enerģētikas koncepciju pievērsties atjaunojamās enerģijas likuma ilgtermiņa rentabilitātes palielināšanai, nodrošinot reālu neatkarību no enerģijas ražošanas un pārvades, un uzlabot pārrobežu starpsavienojumus.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs